

סוגת סיפורי עם /הסיפור העממי

יחידת לימוד 4

סיפור עם הודי – העיוורים והפיל

תוכנית לימודים לטיפוח השפה העברית

ללומדים במסלול טרום יסוד

במרכזי החינוך של השב"ס - תשפ"ב - 2022

מספרי עמודים	תוכן עניינים
2	פעילות פתיחה
3 - 13	העיוורים והפיל רמה *
14 - 27	העיוורים והפיל רמה **
28 - 43	העיוורים והפיל רמה ***
44	פעילות סיום

ארגון כתיבה ועריכה: אילת כ"ץ

ניקוד וכתיבת החלק הלשוני: זיוה אילני

העיוורים והפיל – סיפור עם הודי

למורים,

לסיפור עם זה מצורפת מצגת מלווה היכולה לשמש אתכם לפתיחה, כמו גם לסיום.

הצעות לפתיחת נושא הסיפור - שיח ופעילויות בכיתה

- לסיפור קוראים העיוורים והפיל, במה יעסוק הסיפור לדעתכם?
- מה אתם יודעים על פילים?
- בעזרת אילו חושים אנו מקבלים מידע על העולם שסביבנו?

אפשרות לתרגיל התנסות: לכסות את עיני הלומד ולתת לו חפץ למישוש:

לבקש שיתאר בעל פה מה הוא ממשש, וינסה לזהות את החפץ.

אפשרות נוספת להתנסות: לכסות למספר לומדים את העיניים לתת חפץ גדול, וכל

אחד מהם ימשש רק חלק. כל אחד מהם יתאר את החלק שמישש.

- מה המסקנה? מה אפשר ללמוד מתרגיל כזה?
 - איך הרגשתם בתרגיל כזה? נוח? נעים? מעצבן? מתסכל? מרגיז?
 - לשאול:
- האם נתקלת באירוע בו ידעת רק חלק מהתמונה? מיהרת להגיב, ורק אחר כך קיבלת מידע נוסף? כיצד המידע הנוסף שינה את יחסך ותגובתך?
- מה יש לעשות כדי לראות את כל התמונה?

העוֹרִים וְהַפִּיל - ספור עם הודי רמה *

א. בכפר הודי קטן, כל התושבים היו עוֹרִים. יום אחד הלכו לטייל ששה אנשים מהכפר, ובדרך פגשו איש רוכב על פיל. האנשים שמעו בעבר על פילים, אך מעולם לא התקרבו לבעל חיים כזה. בשל סקרנותם, הם בקשו מהרוכב להרשות להם לגעת בחיה האדירה (גדולה, נפלאה).

ב. הרוכב הסכים והוביל כל אחד מששת האנשים לחלק אחר בגופו של הפיל. העוֹרִים נגעו בחיה, מששו (נגעו, הרגישו, חשו) ולטפו אותה כדי להבין מה הצורה של פיל. הם חזרו לכפר נרגשים (נלהבים, לא רגועים). אנשי הכפר התאספו סביבם לשמע ולגלות איך נראה פיל.

ג. העוֹר הראשון שהתקרב לפיל נתקע בצדו של הפיל ומעד (נפל). כאשר קם העוֹר ומשש (נגע) את עורו המחספס והעבה של הפיל, קבע: **"הפיל הזה דומה לקיר!"**.

ד. כשהעוֹר השני התקרב, הוא משש (נגע) דוֹקא את גיבו (שן) החד של הפיל... "עגל.. חלק וחד..." העוֹר בדק שוב וקבע בבטחון: **"הפיל הוא יצור הדומה לחנית חדה!"**. (חנית = כלי נשק המשמש להגנה ותקיפה כאחד, המורכב ממקל ארוך בקצהו חוד העשוי מתכת, אבן או עצם. דומה לכידון)

ה. כשהעוֹר השלישי התקרב לחיה, הוא מצא את חֶדֶק (אף ארוך וגמיש) הפיל, ולאחר שמשש את חֶדֶקו של הפיל זמן מה, קבע ברורות: **"הפיל הוא מין סוג של נחש!"**.

ו. העוֹר הרביעי הגיע לרגלו של הפיל, ולאחר שבדק את רגלו של הפיל מכל צדדיו קבע מיד: **"הפיל הוא סוג של עץ!"**.

ז. כשהעוֹר החמישי נגע בפיל, הוא הרגיש את אֶזְנו הגדולה של הפיל, ולאחר שמשש את האֶזֶן היטב, קבע בבטחון: **"הפיל דומה למניפה!"**. (חפץ שבו מנפנים ליצירת רוח - לקירור באמצעות הזרמה של אוויר).

ח. העגור הששי התהלך מעט סביב הפיל ומצא את זנבו הרפוי של הפיל, כֹּאשֶׁר אָחִז בְּזָנְבוֹ וּמָשַׁשׂ אוֹתוֹ, קָרָא גַם הוּא בְּבִטְחוֹן: "הַפִּיל דּוֹמֶה לְחִבְלִי!".

ט. כָּךְ, שֵׁשֶׁת הָעוֹרִים מֵהָדוּ, הִתּוֹפְחוּ לָהֶם זָמַן רַב בְּקוֹלָנוֹת (בְּקוֹל רֹם), כֹּאשֶׁר כָּל אֶחָד מֵהֶם נוֹתֵר (הַחֲזִיק) בְּדַעְתּוֹ אֲמָנָם אִם חוֹשְׁבִים עַל כָּךְ, כָּל אֶחָד מֵהֶם צָדֵק בְּמַעַט לְגִבֵּי הַפִּיל, אֵךְ יַחַד, הֵם כֻּלָּם טְעוּ! וְעַד עַצֶּם הַיּוֹם הַזֶּה, הָעוֹרִים מִמְּשִׁיכִים לְהִתּוֹפֵחַ. אֲנִשִּׁי הַכֶּפֶר נוֹתְרוּ מִבְּלָבָלִים (מוֹטָעִים), לֹא יוֹדְעִים מֵה נֶכוֹן וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדְעֵי אֵיךְ נִרְאָה הַפִּיל.

פעילות 1

- א. סִמֵּן בְּמַדְגָּשׁ (מַרְקָר) תוֹךְ כְּדֵי שְׂמִיעַת הַסִּפּוּר, מַלִּים קְשׁוֹת/לֹא מוֹבִנּוֹת.
- ב. לְפָנֶיךָ טִבְלָה שֶׁל מֶלֶךְ וְהַפְּרוּשׁ שָׁלָה. הָעֵבֶר קוּ בִּין הַמֶּלֶךְ לְפָרוּשׁ שָׁלָה.

מילים והפירוש שלהן

מילה	פירוש המילה
חִיָּה אֲדִירָה	מִשְׁשׁוֹ = נָגַעַו, הִרְגִּישׁוּ, חָשׂוּ.
מִשְׁשׁוֹ	נִיב = שָׁן
נִרְגָּשִׁים	חֲנִית = כָּלִי נֶשֶׁק הַמְּשַׁמֵּשׁ לְהַגָּנָה וּתְקִיפָה כְּאֶחָד, הַמַּרְכָּב מִמֶּקֶל אֲרוֹךְ בְּקִצְחוֹ חֹד הָעֲשׂוֹי מִתְּכָת, אָבֹן אוֹ עֶצֶם. דּוֹמֶה לְכִידוֹן
נִיב	אֲדִירָה = גְּדוֹלָה, עֲצוּמָה, נִפְלְאוּה.
חֶדֶק	נִלְהָבִים, לֹא רְגוּעִים, נִסְעָרִים
חֲנִית	חֶדֶק = אֵף אֲרוֹךְ וְגָמִישׁ. כְּנוֹי לְאַבֵּר בְּדַמּוֹת צִנּוֹר הַנִּמְצָא בַּחֲלָק הַקֶּדְמִי שֶׁל הָרֹאשׁ בְּבִעְלֵי חַיִּים שׁוֹנִים וּמְשַׁמֵּשׁ לְהַשְׂגַּת מְזוֹן.

ג. לפניך תמונות, כתב את המלה המתאימה מתחת לכל תמונה.

המילים הן : מניפה, חדק, ניב, קיר, נחש, עץ.

פעילות 2

כתוב בטבלה באיזה חלק מגוף הפיל כל עיוור נגע.
למה הוא חשב שהפיל דומה.

מספר העורים	באיזה חלק מגוף הפיל העור נגע?	העור חשב שהפיל דומה ל..
עור ראשון		
עור שני		
עור שלישי		
עור רביעי		
עור חמישי		
עור חמישי		
עור ששי		

פעילות 3

קרא את ספור הקעס ונענה על השאלות הבאות:

1. הקף את התשובה הנכונה:

- בספור כתוב שששת האנשים היו עורים.
- בספור כתוב שששת האנשים ראו היטב.
- בספור כתוב שששת האנשים היו חכמים.

2. פרוש המלה למשש

- לקרית אותו.
- להרגיש אותו.
- לגעת בו.

3. ששית האנשים נגעו בפיל:

א. הם נגעו באותו חלק של הגוף.

ב. כל אחד נגע בחלק אחר של הגוף.

ג. הם נגעו בפיל זוגות, זוגות.

4. העורים נגעו בפיל וחשבו שהוא:

א. ספר, כסא, מניפה, עץ, בית, משקפים.

ב. מניפה, עץ, חנית, חבל, נחש, קיר.

ג. נחש, קיר, טלפון, טבעת, צמיד, שעון.

5. כל אחד מהעורים ראה דבר שונה בפיל – מדוע?

א. כי הפיל הוא גדול.

ב. כל אחד משש חלק אחר של הפיל.

ג. כי הם אהבו לריב.

פעילות 4

הקיפו את התשובה הנכונה - משפטי נכון / לא נכון:

- העוֹנִים גְּרוּ בְּעִיר. נכון / לא נכון
- זו הִיְתָה לָהֶם הַפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁפָּגְשׁוּ פִּיל. נכון / לא נכון
- אֶחָד הָעוֹנִים אָמַר שֶׁהַפִּיל הוּא כְּמוֹ עֵץ. נכון / לא נכון
- אֶחָד הַחֲכָמִים אָמַר שֶׁאַזְנֵי הַפִּיל הֵם כְּמוֹ שְׁמִיכָה. נכון / לא נכון
- אֶחָד מֵהֶם אָמַר שֶׁזָּנָב הַפִּיל דּוֹמָה לְחֶבֶל. נכון / לא נכון
- הָעוֹנִים וְתוֹשְׁבֵי הַכֶּפֶר יָדְעוּ לְבַסּוֹף אֵיךְ נִרְאָה הַפִּיל. נכון / לא נכון

פעילות 5

מִלָּה וְהַפּוֹכָה:

מִתַּחֲיוֹ קוּ בֵּין הַמִּלָּה לַמִּלָּה וְהַפּוֹכָה

מִלָּה	מִלָּה וְהַפּוֹכָה
חָכָם	בְּשֶׁקֶט
גָּדוֹל	כָּפָר
קְדִימָה	לְשׁוֹחֵחַ
עִיר	אַחֲרָה
לְהִתְנַפֵּחַ	טַפֵּשׁ
בְּקוֹל רָם	קָטָן

פעילות 6 - מה ניתן ללמוד מהתמונה? בעל פה.

- א. תארו מה אתם רואים בתמונה?
- ב. אלו פרטים יש בתמונה שלא הופיעו בספור?

פעילות 7 - מה אתם רואים בתמונה?

כתב בטבלה את המלה המתאימה לכל חלק של הפיל על פי התמונה.

באיזה חלק של הפיל כל אחד מהעורים נגע?	מה כתוב ליד החלק של הפיל? למה דומה הפיל?
זנב	
רגל	
אזניים	
חדק	
חדק	
ניב	

פעילות 8 - סוף הסיפור.

קראו את הקטע המסיים את הסיפור

ט. כָּךְ, שְׁשֶׁת הָעוֹרִים מֵהָדוּ, הִתְנַפְּחוּ לָהֶם זְמַן רַב בְּקוֹלָנוֹת, (בְּקוֹל רֹם) בְּאַשָׁר
כָּל אֶחָד מֵהֶם נוֹתֵר (הַחֲזִיק) בְּדַעְתּוֹ. אֲמָנָם אִם חוֹשְׁבִים עַל כָּךְ, כָּל אֶחָד מֵהֶם
צָדֵק בְּמַעַט לְגִבִּי הַפִּיל, אֵךְ יַחַד, הֵם כָּלָם טְעוּ!

וְעַד עַצֶּם הַיּוֹם הַזֶּה, הָעוֹרִים מְמַשִּׁיכִים לְהִתְנַפֵּחַ. אֲנָשֵׁי הַכֶּפֶר נוֹתְרוּ
מִבְּלָבָלִים, (מוֹטְעִים, לֹא יוֹדְעִים מַה נֶּכוֹן) וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ נִרְאָה הַפִּיל.
מַה מְסַפְּרִים לָנוּ עַל שְׁשֶׁת הָעוֹרִים שֶׁבִּסְפּוֹר?

סִמּוֹן נָכוֹן/לֹא נָכוֹן

שֶׁהֵם הִמְשִׁיכוּ לְהִתְנַפֵּחַ וְכָל אֶחָד הִמְשִׁיךְ לְהַחֲזִיק בְּדַעְתּוֹ אֵיךְ נִרְאָה פִּיל.

נָכוֹן / לֹא נָכוֹן

שֶׁאֲנָשֵׁי הַכֶּפֶר יוֹדְעִים אֵיךְ נִרְאָה פִּיל.

נָכוֹן / לֹא נָכוֹן

כָּל אֶחָד מֵהֶם צָדֵק בְּמַעַט לְגִבִּי הַפִּיל, אֵךְ יַחַד, הֵם כָּלָם טְעוּ!

נָכוֹן / לֹא נָכוֹן

פעילות 9 - שיח בעל פה

מַה לְמַדְתָּ מִהַסְפּוֹר?

הֲאֵם לְדַעְתָּךְ יָכוֹל הָיָה לְהִיטֵל סוּף אַחֵר לַסְפּוֹר ? סַפֵּר מַהוּ.

בְּחַר וַעֲנֵה עַל שְׂאֵלָה אַחַת: (בַּעַל פֶּה)

- מַה אֶהְבֵּת בַּסְפּוֹר?
- מַה הָיָה לָךְ קִשְׁשָׁה?
- מַה הָיָה לָךְ קֵל?

מבדק הצלחה - העיוורים והפיל - רמה *

לפניך תמונה, התבונן בה וְעֲנֵה

א. כתב בטבלה את המלה המתאימה לכל חלק של הפיל על פי התמונה.

באיזה חלק של הפיל כל אחד מהעורים נגע	מה כתוב ליד החלק של הפיל ? למה הוא דומה ?
זנב	
רגל	
אזניים	
חזק	
חזק	
ניב	

ב. העבר קו בין המלה לפרוש שלה.

מלה	פרוש המלה
חנה אדירה	נגעו, הרגישו, חשו.
מששו	שן
נרגשים	כלי נשק המשמש להגנה ותיקיפה כאחד, המרכב ממקל ארץ בקצהו חד העשוי מתכת, אבן או עצם. דומה לכידון
ניב	אדירה = גדולה, עצומה, נפלאה.
חדק	נלהבים, לא רגועים, נסערים
חנית	אף ארץ וגמיש. כנוי לאבר בדמות צנור הנמצא בחלק הקדמי של הראש בבעלי חיים שונים ומשמש להשגת מזון.

ג. מה מספרים לנו על ששת העורים בסוף הספור?

סימן נכון/לא נכון

שהם המשיכו להתנפח וכל אחד המשיך להחזיק בדעתו איך נראה פיל.

נכון / לא נכון

שאנשי הכפר יודעים איך נראה פיל.

כל אחד מהם צדק במעט לגבי הפיל, אך יחד, הם כלם טעו! נכון / לא נכון

בהצלחה !

העוֹרִים וְהַפִּיל - סְפֹר עִם הוֹדִי רִמָּה * *

א. בְּכֶפֶר הוֹדִי קָטָן, כָּל הַתּוֹשָׁבִים הָיוּ עוֹרִים. יוֹם אֶחָד הָלְכוּ לְטִיֵּל שֶׁשָּׁה אֲנָשִׁים מֵהַכֶּפֶר, וּבְדֶרֶךְ פָּגְשׁוּ אִישׁ רוֹכֵב עַל פִּיל. הָאֲנָשִׁים שָׁמְעוּ בְּעֶבֶר עַל פִּילִים, אֵד מַעוֹלָם לֹא הִתְקַרְבוּ לְבַעַל חַיִּים כָּזֶה. בָּשָׁל סִקְרָנוּתָם, הֵם בִּקְשׁוּ מֵהָרוֹכֵב לְהַרְשׁוֹת לָהֶם לָגַעַת בַּחֲיָה הָאֲדִירָה (גְּדוֹלָה, נִפְלָאָה).

ב. הָרוֹכֵב הַסִּפִּים וְהוֹבִיל כָּל אֶחָד מִשִּׁשָּׁת הָאֲנָשִׁים לְחֶלֶק אַחֵר בְּגוּפוֹ שֶׁל הַפִּיל. הָעוֹרִים נָגְעוּ בַּחֲיָה, מִשָּׁשׁוּ (נָגְעוּ, הִרְגִּישׁוּ, חָשׂוּ) וְלִטְפוּ אוֹתָהּ כְּדִי לְהַבִּין מָה הַצּוּרָה שֶׁל פִּיל. הֵם חִזְרוּ לְכַפֵּר נִרְגָּשִׁים (נִלְהָבִים, לֹא רְגוּעִים). אֲנָשֵׁי הַכֶּפֶר הִתְאַסְּפוּ סְבִיבָם לְשִׁמְעַ וּלְגַלּוֹת אֵיךְ נִרְאָה פִּיל.

ג. הָעוֹר הִרְאִישׁוֹן שֶׁהִתְקַרַּב לַפִּיל נִתְקַע בְּצִדוֹ שֶׁל הַפִּיל וּמַעַד (נִפַּל). כְּאִשֶּׁר קָם הָעוֹר וּמִשָּׁשׁ (נָגַע) אֶת עוֹרוֹ הַמְּחֻסָּפֵס וְהַעֲבָה שֶׁל הַפִּיל, קָבַע : **"הַפִּיל הִזָּה דּוֹמָה לְקִיר!"**.

ד. כְּשֶׁהָעוֹר הַשְּׁנִי הִתְקַרַּב, הוּא מִשָּׁשׁ (נָגַע) דִּנְקָא אֶת גִּיבּוֹ (שֵׁן) הַחֵד שֶׁל הַפִּיל... "עָלַל.. חֶלֶק וְחֵד..." הָעוֹר בִּדֵּק שׁוֹב וְקָבַע בְּבִטְחוֹן : **"הַפִּיל הוּא יָצוֹר הַדּוֹמָה לְחֲנִית חֲדָה!"**. (חֲנִית = כְּלִי נִשְׁק הַמִּשְׁמֵשׁ לְהַגְנָה וּתְקִיפָה כְּאֶחָד, הַמּוֹרֵכֵב מִמֶּקַל אֲרוֹךְ בִּקְצָהוּ חוֹד הַעֲשׂוֹי מִתְכַּת, אֲבָן אוֹ עֵצִים. דּוֹמָה לְכִידוֹן)

ה. כְּשֶׁהָעוֹר הַשְּׁלִישִׁי הִתְקַרַּב לַחֲיָה, הוּא מִצָּא אֶת חֲדָק (אֵף אָרוֹךְ וְגָמִישׁ) הַפִּיל, וְלֵאחֶר שָׁמִשָּׁשׁ אֶת חֲדָקוֹ שֶׁל הַפִּיל זָמַן מָה, קָבַע בְּרוּרוֹת : **"הַפִּיל הוּא מִין סוּג שֶׁל נָחֵשׁ!"**.

ו. הָעוֹר הָרְבִיעִי הִגִּיעַ לְרִגְלוֹ שֶׁל הַפִּיל, וְלֵאחֶר שֶׁבִּדֵּק אֶת רִגְלוֹ שֶׁל הַפִּיל מִכָּל צִדָּדָיו קָבַע מִיד : **"הַפִּיל הוּא סוּג שֶׁל עֵץ!"**.

ז. כְּשֶׁהָעוֹר הַחֲמִישִׁי נָגַע בַּפִּיל, הוּא הִרְגִּישׁ אֶת אֲזָנוֹ הַגְּדוֹלָה שֶׁל הַפִּיל, וְלֵאחֶר שָׁמִשָּׁשׁ אֶת הָאָזֶן הַיָּטֵב, קָבַע בְּבִטְחוֹן : **"הַפִּיל דּוֹמָה לְמַנִּיפָה!"**. (חִפֵּץ שְׁבוּ מִנְּפָנִים לִיצִירַת רוּח - לְקִירוֹר בְּאִמְצָעוֹת הַזְרָמָה שֶׁל אוויר).

ח. העגור הששי התהלך מעט סביב הפיל ומצא את זנבו הרפוי של הפיל, כֹּאֲשֶׁר אָחִז בְּזָנְבוֹ וּמָשַׁשׂ אוֹתוֹ, קָרָא גַם הוּא בְּבִטְחוֹן: "הַפִּיל דּוֹמֶה לְחִבֵּל!".

ט. כָּךְ, שֵׁשֶׁת הָעוֹרִים מֵהָדוּ, הִתְנַפְּחוּ לָהֶם זָמַן רַב בְּקוֹלָנוֹת (בקול רם), כֹּאֲשֶׁר כָּל אֶחָד מֵהֶם נוֹתֵר (החזיק) בְּדַעְתּוֹ אֲמָנָם אִם חוֹשְׁבִים עַל כָּךְ, כָּל אֶחָד מֵהֶם צָדַק בְּמַעַט לְגִבֵּי הַפִּיל, אֵךְ יָחַד, הֵם כֻּלָּם טְעוּ! וְעַד עַצֶּם הַיּוֹם הַזֶּה, הָעוֹרִים מִמְּשִׁיכִים לְהִתְנַפֵּחַ. אֲנִשִּׁי הַכֶּפֶר נוֹתְרוּ מְבִלְבְּלִים (מוטעים), לֹא יוֹדְעִים מֵה נֶכוֹן) וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדְעַיִךְ אֵיךְ נִרְאָה הַפִּיל.

פעילות 1

א. סמן במרקר תוך כדי שמיעת הסיפור, מילים קשות/לא מובנות.

ב. לפניך טבלה בה כתובות מילים והפירוש שלהן. העבר קו בין המילה לפירוש שלה.

מילים והפירוש שלהן

מילה	פירוש המילה
חיה אדירה	מששו = נגעו, הרגישו, חשו.
מששו	ניב = שן
נרגשים	חנית = כלי נשק המשמש להגנה ותקיפה כאחד, המורכב ממקל ארוך בקצהו חוד העשוי מתכת, אבן או עצם. דומה לכידון
ניב	אדירה = גדולה, עצומה, נפלאה.
חדק	נלהבים, לא רגועים, נסערים.
חנית	חדק = אף ארוך וגמיש. כינוי לאיבר בדמות צינור הנמצא בחלק הקדמי של הראש בבעלי חיים שונים ומשמש להשגת מזון.
מניפה	מניפה היא חפץ שבו מנפנפים ליצירת רוח - לקירור באמצעות הזרמה של אוויר

א. לפניך תמונות, כתוב את המילה המתאימה מתחת לכל תמונה.

המילים הן : מניפה, חדק, ניב, קיר, נחש, עץ.

ב. כתוב משפט עם אחת המילים החדשות שלמדת

_____ המילה שבחרתי היא

המשפט הוא

פעילות 2

כתוב בטבלה באיזה חלק של הפיל כל עיוור נגע.

למה הוא חשב שהפיל דומה ?

מספר	באיזה חלק מגוף הפיל העיוור נגע?	העיוור חשב שהפיל דומה ל..
עיוור הראשון		
עיוור השני		
עיוור השלישי		
עיוור הרביעי		
עיוור החמישי		
עיוור השישי		

פעילות 3

קרא את סיפור העם וענה על השאלות הבאות:

1. הקף את התשובה הנכונה:

- א. בסיפור כתוב שששת האנשים היו עיוורים.
- ב. בסיפור כתוב שששת האנשים היו מצחיקים.
- ג. בסיפור כתוב שששת האנשים היו חכמים.

2. פירוש המילה למשש

- א. להריח אותו.
- ב. להרגיש אותו.
- ג. לגעת בו.

3. ששת האנשים נגעו בפיל:

- א. הם נגעו באותו חלק של הגוף.
- ב. כל אחד נגע בחלק אחר של הגוף.
- ג. הם נגעו בפיל רק בחדק.

4. העיוורים נגעו בפיל וחשבו שהוא:

- א. ספר, כסא, מניפה, עץ, בית, משקפיים.
- ב. מניפה, עץ, חנית, חבל, נחש, קיר.
- ג. נחש, קיר, טלפון, טבעת, צמיד, שעון.

5. כל אחד מהעיוורים ראה דבר שונה בפיל – מדוע?

- א. כי הפיל הוא גדול.
- ב. כל אחד מישש חלק אחר של הפיל.
- ג. כי הם אהבו לריב.

פעילות 4

3. הקיפו את התשובה הנכונה - משפטי נכון / לא נכון:

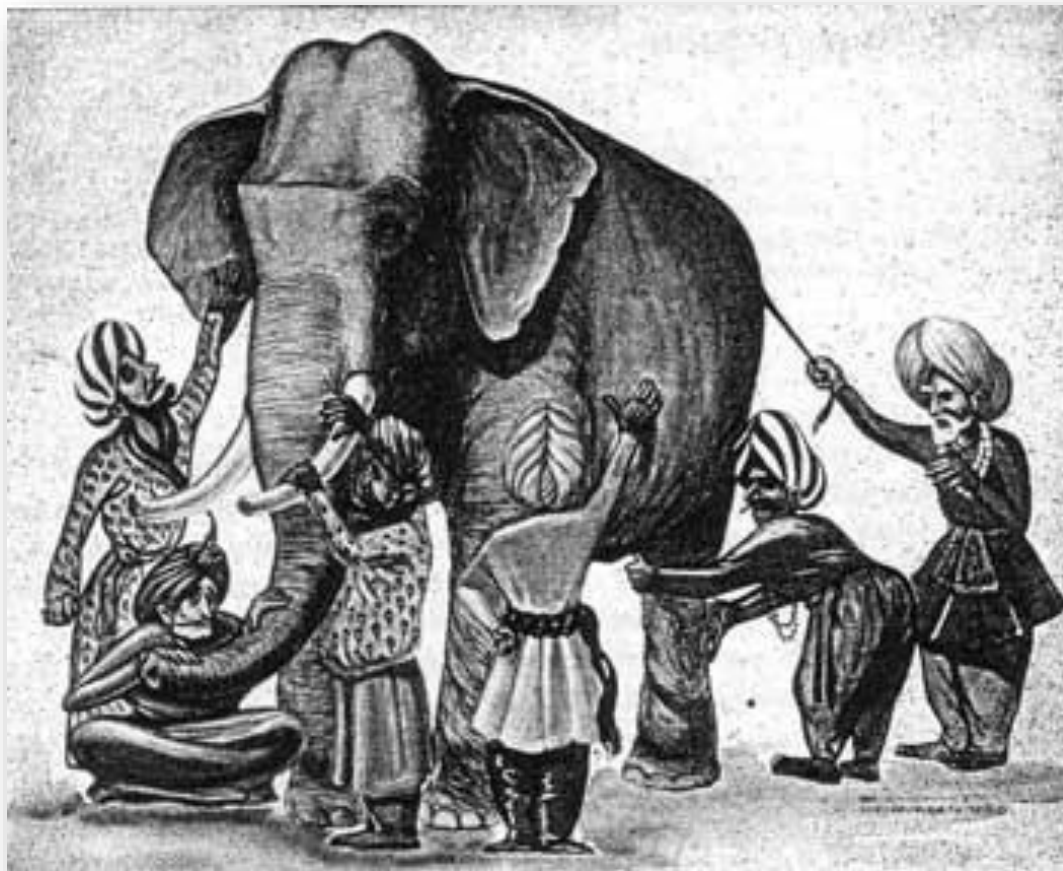
- העיוורים גרו בעיר. נכון / לא נכון
- זו הייתה להם הפעם הראשונה שפגשו פיל. נכון / לא נכון
- אחד העיוורים אמר שהפיל הוא כמו עץ. נכון / לא נכון
- אחד העיוורים אמר שאוזני הפיל הם כמו שמיכה. נכון / לא נכון
- אחד מהם אמר שזנב הפיל דומה לחבל. נכון / לא נכון
- העיוורים ותושבי הכפר ידעו לבסוף איך נראה הפיל. נכון / לא נכון

פעילות 5 - מילה והיפוכה:

מתחו קו בין המילה למילה והיפוכה

מילה	מילה והיפוכה
חכם	בשקט
גדול	כפר
קדימה	לשוחח
עיר	אחורה
להתווכח	טיפש
בקול רם	קטן

פעילות 6 - מה ניתן ללמוד מהתמונה? בעל פה או בכתב.

- א. תארו מה אתם רואים בתמונה?
- ב. אילו פרטים יש בתמונה שלא הופיעו בסיפור?

פעילות 7 - מה רואים בתמונה?

כתוב בטבלה את המילה הרשומה בתמונה לכל חלק מהפיל.

באיזה חלק של הפיל כל אחד מהעיוורים נוגע	מה כתוב ליד החלק של הפיל?
זנב	
רגל	
אוזניים	
חדק	
ניב	

פעילות 8

א. לפניך טבלה ובה מילים מתוך הסיפור.

עליך לכתוב בטבלה את המילים בצורת יחיד או בצורת רבים.

המילה בצורת יחיד	המילה בצורת רבים
	שמעו
	ביקשו
נגע	
התקרב	
	התווכחו
	צדקו
מבולבל	

ב. העתק מהסיפור שני משפטים שבתוכם יש שתי מילים שבטבלה

משפט ראשון

משפט שני

פעילות 9 - סוף הסיפור.

קראו את הקטע המסיים את הסיפור וענו על השאלות.

ט. כָּךְ, שְׁשֶׁת הָעֶנְרִים מֵהָדוֹ, הִתְנַפְּחוּ לָהֶם זְמַן רַב בְּקוֹלָנוֹת, (בְּקוֹל רֹם) בְּאַשָּׁר
כָּל אֶחָד מֵהֶם נוֹתֵר (הַחֲזִיק) בְּדַעְתּוֹ. אֲמָנָם אִם חוֹשְׁבִים עַל כָּךְ, כָּל אֶחָד מֵהֶם
צָדֵק בְּמַעַט לְגִבֵּי הַפִּיל, אֵךְ יַחַד, הֵם כָּלָם טְעוּ!

וְעַד עַצְם הַיּוֹם הַזֶּה, הָעֶנְרִים מְמַשִּׁיכִים לְהִתְנַפֵּחַ. אֲנָשֵׁי הַכֶּפֶר נוֹתְרוּ
מִבְּלָבָלִים, (מוֹטְעִים, לֹא יוֹדְעִים מַה נֶּכּוֹן) וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ נִרְאָה הַפִּיל.

מה מספרים לנו על ששת העיוורים שבסיפור?

סמן נכון/לא נכון

שהם המשיכו להתווכח וכל אחד המשיך להחזיק בדעתו איך נראה פיל.

נכון / לא נכון

אנשי הכפר יודעים איך נראה פיל.

נכון / לא נכון

כָּל אֶחָד מֵהֶם צָדֵק בְּמַעַט לְגִבֵּי הַפִּיל, אֵךְ יַחַד, הֵם כָּלָם טְעוּ! נכון / לא נכון

פעילות 10 - שיח בכתב או בעל פה

מה למדת מהסיפור?

האם לדעתך יכול היה להיות סוף אחר לסיפור ? ספר מהו.

בְּחֹר וְעֵנָה עַל שְׂאֵלָה אַחַת: (בעל פה)

- מָה אֶהְבֶּתָּ בַּסְּפוּר?
- מָה הָיָה לָךְ קִשָּׁה?
- מָה הָיָה לָךְ קֵל?

מבדק הצלחה רמה **

לפניך תמונה, התבונן בה וענה

א. כתוב בטבלה את המילה המתאימה לכל חלק של הפיל על פי התמונה.

באיזה חלק של הפיל כל אחד מהעיוורים נגע	מה כתוב ליד החלק של הפיל? למה הוא דומה?
זנב	
רגל	
אוזניים	
חדק	
ניב	

ב. העבר קו בין המילה לפירוש שלה.

מילה	פירוש המילה
חיה אדירה	נגעו, הרגישו, חשו.
מששו	שן
נרגשים	כלי נשק המשמש להגנה ותקיפה כאחד, המורכב ממקל ארוך בקצהו חוד העשוי מתכת, אבן או עצם. דומה לכידון
ניב	אדירה = גדולה, עצומה, נפלאה.
חדק	נלהבים, לא רגועים, נסערים.
חנית	אף ארוך וגמיש. כינוי לאיבר בדמות צינור הנמצא בחלק הקדמי של הראש בבעלי חיים שונים ומשמש להשגת מזון.
מניפה	מניפה היא חפץ שבו מנפנפים ליצירת רוח - לקירור באמצעות הזרמה של אוויר

ג. כתוב משפט עם אחת המילים שבטבלה

ד. מה מספרים לנו על ששת העיוורים בסוף הסיפור?

סמן נכון/לא נכון

שהם המשיכו להתווכח וכל אחד המשיך להחזיק בדעתו איך נראה פיל.

נכון / לא נכון

שאנשי הכפר יודעים איך נראה פיל.

כל אחד מהם צדק במעט לגבי הפיל, אך יחד, הם כלם טעו!

נכון / לא נכון

ה. כתוב, מה למדת מהספור?

בהצלחה !

העיוורים והפיל – סיפור עם הודי רמה * * *

פעם היה כפר הודי קטן ונידח, שכל התושבים בו היו עיוורים. יום אחד הלכו לטייל ששה אנשים מהכפר ובדרכם פגשו איש רוכב על פיל. האנשים שמעו בעבר על פילים, אך מעולם לא התקרבו לבעל חיים כזה. בשל סקרונתם ופליאתם ביקשו מהרוכב להרשות להם לגעת בחיה האדירה, כיוון שרצו לחזור לכפר ולספר לכולם איך נראה פיל. הרוכב הסכים והוביל כל אחד מששת האנשים לחלק אחר בגופו של הפיל. העיוורים נגעו בחיה מיששו וליטפו אותה כדי שלהבין מה הצורה של פיל. הם חזרו לכפר נרגשים כדי לספר על חוויותיהם. אנשי הכפר התאספו סביבם לשמוע על המפגש עם החיה העצומה ולגלות איך נראה הפיל. העיוור הראשון שהתקרב לפיל נתקע בצידו של הפיל ומעד. כאשר קם העיוור ומישש את עורו המחוספס והעבה של הפיל, קבע ברורות: **"הפיל הזה דומה לקיר!"**. כשהעיוור השני התקרב, הוא מישש דווקא את ניבו החד של הפיל... "עגול.. חלק וחד..." העיוור בדק שוב וקבע בביטחון: **"הפיל הוא יצור הדומה לחנית חדה!"**. כשהעיוור השלישי התקרב לחיה, הוא מצא את חדק הפיל, ולאחר שמישש את חדקו של הפיל זמן מה, קבע ברורות: **"הפיל הוא מין סוג של נחש!"**. העיוור הרביעי הגיע לרגלו של הפיל, ולאחר שבדק את רגלו של הפיל מכל צדדיו קבע מיד: **"הפיל הוא סוג של עץ!"**. כשהעיוור החמישי נגע בפיל, הוא הרגיש את אוזנו הגדולה של הפיל, ולאחר שמישש את האוזן היטב, קבע בביטחון: **"הפיל דומה למניפה!"**. העיוור השישי התהלך מעט סביב הפיל ומצא את זנבו הרפוי של הפיל, כאשר אחז בזנבו ומישש אותו, קרא גם הוא בביטחון: **"הפיל דומה לחבל!"**. כך, ששת העיוורים מהודו, התווכחו להם זמן רב בקולניות, כאשר כל אחד מהם נותר בדעתו. אמנם אם חושבים על כך, כל אחד מהם צדק במעט לגבי הפיל, אך יחד, הם כולם טעו!

ועד עצם היום הזה העיוורים ממשיכים להתווכח, אנשי הכפר שהתאספו נותרו מבולבלים ועד עצם היום הזה אף אחד בכפר אינו יודע איך נראה הפיל.

פעילות 1

- א. סמן במרקר תוך כדי שמיעת הסיפור, מילים קשות/לא מובנות.
 ב. לפניך טבלה של מילה והפירוש שלה. העבר קו בין המילה לפירוש שלה.

מילים והפירוש שלהן

מילה	פירוש המילה
חיה אדירה	נגעו, הרגישו, חשו.
מששו	שן
נרגשים	כלי נשק המשמש להגנה ותקיפה כאחד, המורכב ממקל ארוך בקצהו חוד העשוי מתכת, אבן או עצם. דומה לכידון
ניב	אדירה = גדולה, עצומה, נפלאה.
חדק	נלהבים, לא רגועים, נסערים.
חנית	אף ארוך וגמיש. כינוי לאיבר בדמות צינור הנמצא בחלק הקדמי של הראש בבעלי חיים שונים ומשמש להשגת מזון.
מניפה	מניפה היא חפץ שבו מנפנפים ליצירת רוח - לקירור באמצעות הזרמה של אוויר

ג. האם יש עוד מילים שאינך מבין? רשום אותן.

ד. לפניך תמונות, כתוב את המילה המתאימה מתחת לכל תמונה

המילים הן : מניפה, חדק, ניב, קיר, נחש, עץ.

ה. כתוב שני משפטים עם שתיים מהמילים החדשות שלמדת

_____ המילה שבחרתי היא

המשפט הוא

_____ המילה שבחרתי היא

המשפט הוא

פעילות 2

כתוב בטבלה באיזה חלק של הפיל כל עיוור נגע, ולמה הוא חשב שהפיל דומה?

מספר	באיזה חלק מגוף הפיל העיוור נגע?	העיוור חשב שהפיל דומה ל..
עיוור הראשון		
עיוור השני		
עיוור השלישי		
עיוור הרביעי		
עיוור החמישי		
עיוור השישי		

פעילות 3

קרא את סיפור העם וענה על השאלות הבאות:

1. הקף את התשובה הנכונה:

- א. בסיפור כתוב שששת האנשים היו עיוורים.
- ב. בסיפור כתוב שששת האנשים ראו היטב.
- ג. בסיפור כתוב שששת האנשים היו חכמים.

2. פירוש המילה למשש

- א. להריח אותו.
- ב. להרגיש אותו.
- ג. לגעת בו.

3. ששת האנשים נגעו בפיל:

- א. הם נגעו באותו חלק של הגוף.
- ב. כל אחד נגע בחלק אחר של הגוף.
- ג. הם נגעו בפיל רק בזנב.

4. העיוורים נגעו בפיל וחשבו שהוא:

- א. ספר, כסא, מניפה, עץ, בית, משקפיים.
- ב. מניפה, עץ, חנית, חבל, נחש, קיר.
- ג. נחש, קיר, טלפון, טבעת, צמיד, שעון.

5. כל אחד מהעיוורים ראה דבר שונה בפיל – מדוע?

- א. כי הפיל הוא גדול.
- ב. כל אחד מישש חלק אחר של הפיל.
- ג. כי הם אהבו לריב.

פעילות 4

3. הקיפו את התשובה הנכונה - משפטי נכון / לא נכון:

- העיוורים גרו בעיר. נכון / לא נכון
- זו הייתה להם הפעם הראשונה שפגשו פיל. נכון / לא נכון
- אחד העיוורים אמר שהפיל הוא כמו עץ. נכון / לא נכון
- אחד החכמים אמר שאוזני הפיל הם כמו שמיכה. נכון / לא נכון
- אחד מהם אמר שזנב הפיל דומה לחבל. נכון / לא נכון
- העיוורים ותושבי הכפר ידעו לבסוף איך נראה הפיל. נכון / לא נכון

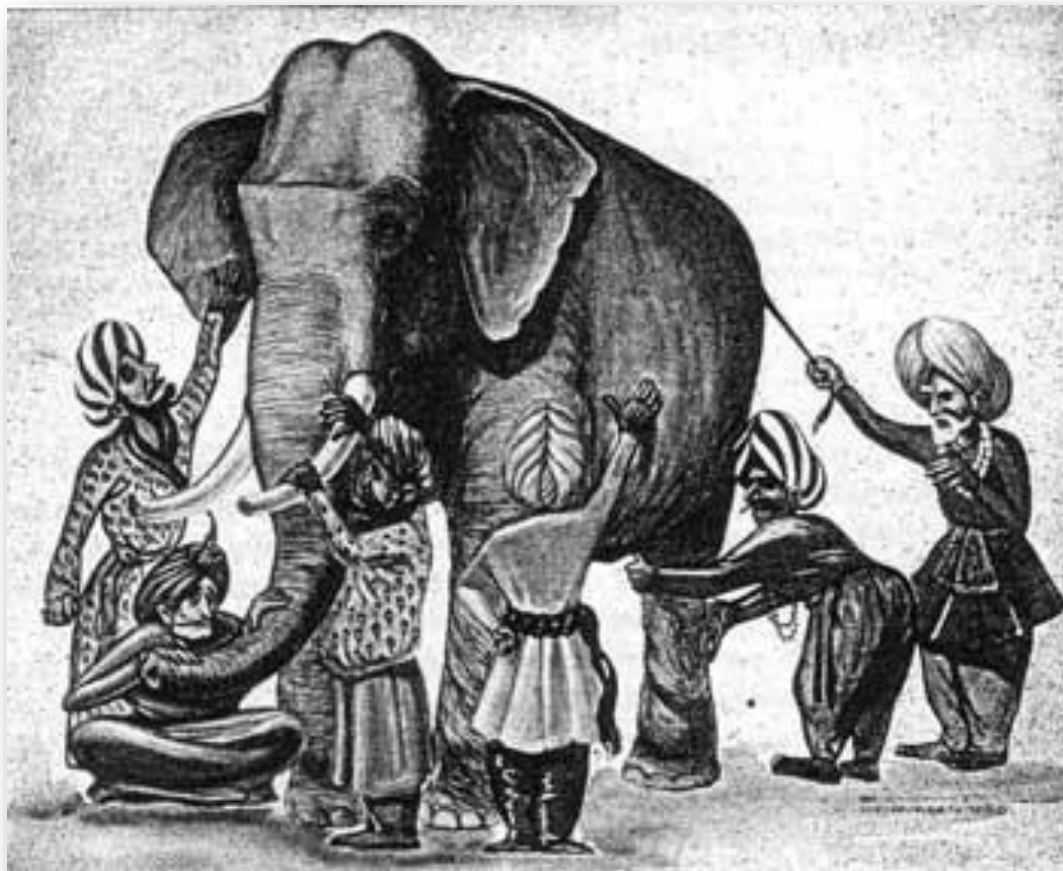
פעילות 5 - מילה והיפוכה:

מתחו קו בין המילה למילה והיפוכה

מילה	מילה והיפוכה
חכם	בשקט
גדול	כפר
קדימה	לשוחח
עיר	אחורה
להתווכח	טיפש
בקול רם	קטן

כתוב משפט עם אחת המילים שבטבלה

פעילות 6 - מה ניתן ללמוד מהתמונה? ענה בכתב.

א. תאר מה אתה רואה בתמונה?

ב. אילו פרטים יש בתמונה שלא הופיעו בסיפור?

פעילות 7 - מה רואים בתמונה ?

כתוב בטבלה את המילה הרשומה בתמונה לכל חלק מהפיל.

באיזה חלק של הפיל כל אחד מהעיוורים נוגע	מה כתוב ליד החלק של הפיל ?
זנב	
רגל	
אוזניים	
חדק	
ניב	

פעילות 8 - מילות סמיכות

מהי סמיכות?

"צורת חיבור וקישור של שני שמות או יותר באופן ששם אחד נסמך ודבוק אל השם הבא אחריו בהוראות שונות, למשל: "בית-האבן" "כד-הקמח".
(מתוך מילון אבן שושן)

יש כמה דרכים לאפיין צירופי סמיכות:

המילה הראשונה בצירוף היא הנסמך, והמילה השנייה היא הסומך (ניתן לזכור זאת בראשי תיבות נ"ס).

1. בצירופי סמיכות, ניתן להוסיף את המילה 'שלי' בין המילים:
בית מלך = הבית של המלך, סליל חוטים = סליל של חוטים.

מילות סמיכות בסיפור

מילת הסמיכות	סומך	נסמך
דוגמה: בני	בן	שלי
דרכם		
התנהגותם		
סקרנותם		
סביבם		
קולניות		

פעילות 9

א. לפניך טבלה ובה מילים מתוך הסיפור.
עליך לכתוב בטבלה את המילים בצורת יחיד או בצורת רבים.

המילה בצורת יחיד	המילה בצורת רבים
	שמעו
	ביקשו
נגע	
התקרב	
	התווכחו
	צדקו
מבולבל	

ב. הוסף עוד שתי מילים מהסיפור.

מילה אחת הפוך מיחיד לרבים.

המילה היא: _____

המילה ביחיד, והמילה ברבים.

מילה שנייה הפוך מרבים ליחיד.

המילה היא: _____

המילה ברבים, והמילה ביחיד.

פעילות 10 - סוף הסיפור.

קראו את הקטע המסיים את הסיפור

ט. כָּךְ, שֵׁשֶׁת הָעֶנְרִים מֵהָדוּ, הִתְנַפְּחוּ לָהֶם זָמַן רַב בְּקוֹלָנוֹת, (בְּקוֹל רֹם) בְּאַשֶּׁר
כָּל אֶחָד מֵהֶם נוֹתֵר (הַחֲזִיק) בְּדַעְתּוֹ. אֲמָנָם אִם חוֹשְׁבִים עַל כָּךְ, כָּל אֶחָד מֵהֶם
צָדֵק בְּמַעַט לְגִבֵּי הַפִּיל, אֵךְ יַחַד, הֵם כָּלָם טְעוּ!

וְעַד עַצֶּם הַיּוֹם הַזֶּה, הָעֶנְרִים מְמַשִּׁיכִים לְהִתְנַפֵּחַ. אֲנָשֵׁי הַכֶּפֶר נוֹתְרוּ
מִבְּלָבָלִים, (מוֹטְעִים, לֹא יוֹדְעִים מַה נֶּכּוֹן) וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ נִרְאָה הַפִּיל.

מה מספרים לנו על ששת העיוורים שבסיפור?

סמן נכון/לא נכון

שהם המשיכו להתווכח וכל אחד המשיך להחזיק בדעתו איך נראה פיל.

נכון / לא נכון

אנשי הכפר יודעים איך נראה פיל.

נכון / לא נכון

כָּל אֶחָד מֵהֶם צָדֵק בְּמַעַט לְגִבֵּי הַפִּיל, אֵךְ יַחַד, הֵם כָּלָם טְעוּ!

נכון / לא נכון

פעילות 11 - כתבו

מה למדתי מהסיפור?

האם לדעתך יכול היה להיות סוף אחר לסיפור ? ספר מהו?

פעילות 12 - מהו מוסר השכל?

מוסר השכל הוא משפט, מפורש או משתמע, שממצה את המשמעות הרצויה והרעיון המוסרי של סיפור מעשה. ברבים מהסיפורים המטרה העיקרית היא העברת מוסר ההשכל, וסיפור העלילה הוא רק אמצעי. (מתוך ויקיפדיה)

מהו לדעתך מוסר ההשכל מהסיפור?

פעילות 13

א. לפניך פתגם המתאים לסיפור

” מרוב עצים לא רואים את היער ”

מה פירוש הפתגם?

יש כל כך הרבה (יותר מדל) פרטים ודברים ולכן לא רואים את הדבר החשוב, את התמונה כולה. הפרטים הם עצים, ומרוב עצים לא רואים את היער כולו. מתרכזים רק בעצים, בפרטים.

ב. לפניך שלושה משפטים. איזה מהם מוסר הכי נכון את מוסר ההשכל של הפתגם.

- 1) מרוב דעות לא יודעים מה נכון, וצריך לחפש מישהו שיחליט.
- 2) מה שחשוב הוא שכול אחד ישמור על דעתו.
- 3) מרוב פרטים לא רואים את התמונה הגדולה.

ג. תן דוגמה מהחיים לפתגם זה. (בעל פה או בכתב)

פעילות 14 – דיון ושיח בעל פה

- א. במה שונה הפתגם מהסיפור?
- ב. האם אתה מכיר פתגם דומה בערבית?
- ג. האם תוכל להשתמש במוסר ההשכל שלמדת, בחיי היום יום?

בחר וענה על שאלה אחת: (בעל פה)

- מה אהבת בפספור?
- מה הייתה לך קשה?
- מה הייתה לך קל?

מבדק הצלחה העיוורים והפיל רמה ***

לפניך תמונה, התבונן בה וענה על השאלות.

א. כתוב בטבלה את המילה המתאימה לכל חלק של הפיל על פי התמונה.

באיזה חלק של הפיל כל אחד מהעיוורים נגע	מה כתוב ליד החלק של הפיל? למה הוא דומה?
זנב	
רגל	
אוזניים	
חדק	
ניב	

ב. העבר קו בין המילה לפירוש שלה.

מילה	פירוש המילה
חיה אדירה	נגעו, הרגישו, חשו.
מששו	שן
נרגשים	כלי נשק המשמש להגנה ותקיפה כאחד, המורכב ממקל ארוך בקצהו חוד העשוי מתכת, אבן או עצם. דומה לכידון
ניב	אדירה = גדולה, עצומה, נפלאה.
חדק	נלהבים, לא רגועים, נסערים.
חנית	אף ארוך וגמיש. כינוי לאיבר בדמות צינור הנמצא בחלק הקדמי של הראש בבעלי חיים שונים ומשמש להשגת מזון.
מניפה	מניפה היא חפץ שבו מנפנפים ליצירת רוח - לקירור באמצעות הזרמה של אוויר

ג. כתוב משפט במילים שלך עם אחת המילים שבטבלה

המשפט הוא :

ד. לפניך משפט השלם את המילה החסרה.

ישבתי באולם מלא באנשים, היה לי מאוד חם, לכן הוצאתי מהתיק

את ה _____ כדי להתקרר קצת.

מחסן מילים: מסרק, מניפה, מסטיק, מראה.

ה. מה מספרים לנו על ששת העיוורים בסוף הסיפור?

סמן נכון/לא נכון

שהם המשיכו להתווכח וכל אחד המשיך להחזיק בדעתו איך נראה פיל.

נכון /לא נכון

שאנשי הכפר יודעים איך נראה פיל.

נכון /לא נכון

כָּל אֶחָד מֵהֶם צָדַק בְּמַעַט לְגִבִּי הַפִּיל, אֶךְ יַחַד, הֵם כָּלָם טָעוּ! נכון /לא נכון

ענה על אחת מהשאלות ו' או ז'

ו. מהו לדעתך מוסר ההשכל מהסיפור?

ז. האם לדעתך יכול היה להיות סוף אחר לסיפור? ספר מהו?

בהצלחה !

למורים – אפשרות לפעילות סיום.

סיפור העיוורים הוא בעצם סיפור על בני האדם.

1. אנחנו, בני האדם, מתייחסים לדברים מנקודת המבט שלנו.
2. לפעמים הראייה שלנו היא חלקית בלבד. אנחנו צריכים לדעת ולהבין שחלק מהאנשים רואים דברים בצורה שונה מאיתנו. זה טבעי ולגיטימי.
3. כדי לראות דברים בצורה יותר רחבה ולקבל תמונה שלמה, בני האדם צריכים לשוחח ולהקשיב זה לזה.
4. כך גם בסיפור: אילו העיוורים היו משוחחים אחד עם השני על מה ש"ראו" וחושבים יחד, הם היו רואים את התמונה השלמה, כלומר את הפיל בשלמותו.

שאלות לשיח בעל פה על מוסר ההשכל מהסיפור.

- 1- מהן לדעתכם הסיבות לכך שאנשים רואים אותה מציאות בצורה שונה?
- 2- מדוע קשה לנו לקבל את מי שרואה שונה מאיתנו?
- 3- כיצד יכולה נקודת מבט שונה של המציאות המגיעה מאנשים בעלי תרבות שונה, דווקא להעשיר את המפגשים הבינאישיים?